

**Rekabet Kurumu Başkanlığı'ndan,
REKABET KURULU KARARI**

Dosya Sayısı : 2007-4-9
Karar Sayısı : **07-14/121-40**
Karar Tarihi : 15.2.2007

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ, Rifki ÜNAL,
Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI, M. Sıraç ASLAN,
Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN

B. RAPORTÖRLER : K. Oğuz KARAKOÇ

C. ŞİKAYET EDEN : Ozay BALTACI
Valikonağı Cd. Çimen Apt. No:79/7 34371 Nişantaşı/İstanbul

D. ŞİKAYET EDİLEN: İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneği
Kemeraltı Cd. No: 97 Kalaycıoğlu İşhanı K:1 80020
Tophane/İstanbul

E. DOSYA KONUSU: **İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneği (İGMD) tarafından yayımlanan asgari müşavirlik ücretleri tablosunun Kanun'un 4. maddesine aykırılık teşkil ettiği iddiası.**

F. İDDİALARIN ÖZETİ: Şikayete ilişkin elektronik posta mesajında; İGMD'nin yayımlamış olduğu asgari müşavirlik ücretlerinin 4054 sayılı Kanun'a aykırı olduğu iddia edilmektedir.

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 18.1.2007 tarih, 466 sayı ile giren başvuru üzerine düzenlenen 8.2.2007 tarih, 2007-4-9/İİ-07-KO.K. sayılı İlk İnceleme Raporu 12.2.2007 tarih, REK.0.08.00.00-110/49 sayılı Başkanlık önergesi ile 07-14 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ: İlgili Raporda, İGMD hakkında Kanun'un 40. maddesi uyarınca önaraştırma yapılabileceği ya da yayımlanan asgari tarifelerin ilgili kamu kurumunca onaylandığı dikkate alınarak Kanun'un 9/3. maddesi uyarınca 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırılık taşıyan asgari ücret tarifesi öngören Tüzük hükmünün değiştirilmesi ve asgari ücret ilanı uygulamasına son verilmesi hususlarında anılan teşebbüs birliğinin uyarılabileceği görüşüne yer verilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İlgili Pazar

I.1.1. İlgili Ürün Pazarı

İncelemeye esas dosya bakımından ilgili ürün/hizmet pazarı "gümrük müşavirliği hizmetleri pazarı" olarak tespit edilmiştir.

I.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

Dosya mevcudu bilgiler çerçevesinde, ilgili coğrafi pazar "Türkiye Cumhuriyeti Sınırları" olarak belirlenmiştir.

I.2. Tespitler

Şikayete konu İGMD, mülga 1615 sayılı Gümrük Kanunu uyarınca kurulmuştur. Bu Kanun'un 166. maddesi üçüncü bendinde; *"En az yirmi gümrük komisyoncusu bulunan mahallerde tüzükleri Gümrük ve Tekel Bakanlığınca tasdik edilmek suretiyle, bütün komisyoncuların üye olacakları bir (Gümrük Komisyoncular Derneği) kurulur. Bu derneklere komisyoncu yardımcıları da kaydolunur."* denilmektedir. Bu hükümlerle, gümrük müşavirliği hizmeti verecek olan gümrük müşavir ve yardımcılarının derneğe üyeliği kanuni bir zorunluluk olduğu ve dernek tüzüğünün Gümrük Müsteşarlığı'nca tasdiki öngörülmektedir.

Dernek Tüzüğü'nün "Derneğin Kurulu Amacı ve Niteliği" başlıklı 1. maddesinde; *"4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun Geçici 6. maddesi¹ ve Gümrük Yönetmeliği'nin 838. maddesi² hükümlerine istinaden görev yapmak ve mensuplarının müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, Gümrük Müşavirliği'nin genel menfaatlerine uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ile iş sahipleri ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak üzere, mesleki disiplini saygınlığı ve ahlakı kurmak amacıyla kurulmuş bir mesleki teşekküldür"* denilmektedir. Tüzüğü'nün 4. maddesinde de, *"dernek üyelerinin gümrük müşavirleri ve gümrük müşavir yardımcıları olabileceği"* düzenlenmiştir.

Dernek Tüzüğü'nün "Yönetim Kurulunun Görev ve Yetkileri" başlıklı 30. maddesi (n) bendi, *"(Dernek Yönetim Kurulu) her mali yıl itibariyle gümrük işlemlerinin takibine ilişkin asgari ücretlerini tespit eder. Genel Kurulca kabul edildikten sonra Gümrük Müsteşarlığının tasdikini müteakip uygulamaya koyar"*. şeklindedir.

Öte yandan, 2.11.1984 tarih ve 18563 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 3065 sayılı KDV Kanunu'nun "emsal bedeli ve emsal ücreti" başlıklı 27. maddesinin beşinci fıkrası *"Serbest meslek faaliyetleri için ilgili meslek teşekküllerince tespit edilmiş bir tarife varsa, hizmetin bedeli, bu tarifede gösterilen ücretten düşük olamaz."* Hükmünü taşımaktadır. Buna göre, serbest meslek faaliyetlerinde vergi matrahı, varsa meslek odaları tarafından tespit edilmiş tarifeler olacaktır.

I.3. Değerlendirme

4054 sayılı Kanun'un 3. maddesi anlamında; piyasada gümrük müşavirliği hizmeti veren gümrük müşavirleri teşebbüs, üyelerini gümrük müşavir ve gümrük müşavir yardımcılarının oluşturduğu İGMD ise teşebbüs birliği konumundadır.

1615 sayılı mülga Gümrük Kanunu ve halen yürürlükte bulunan 4498 sayılı Gümrük Kanunu incelenmiş, ancak İGMD'ye gümrük müşavirlik hizmetlerine ilişkin asgari ücret tarifelerinin tespitine imkan veren açık bir kanun hükmüne rastlanmamıştır. Dolayısıyla İGMD Tüzüğü'nün asgari ücreti öngören maddesi kaynağını bir yasa hükmünden almamaktadır.

¹ Bu maddede gümrük müşavirleri ve yardımcılarını çıkarılacak bir kanunla kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu şeklinde örgütleninceye kadar 1615 sayılı Gümrük kanunu hükümlerine göre kurulan Gümrük Komisyoncuları Derneklerinin faaliyetlerine devam edeceği öngörülmüş ve mesleğe ilişkin disiplin cezaları tanımlanmıştır.

² Madde 838 - Herhangi bir çalışma yeri veya iş çevresinde en az 20 gümrük müşaviri bulunduğu takdirde, tüzükleri Gümrük Müsteşarlığınca onaylanmak suretiyle bütün müşavirlerin üye olmaya mecbur oldukları bir Gümrük Müşavirleri Derneği kurulur. Bu derneklere gümrük müşavir yardımcılarını da kayıt olunur.

80 Nitekim, Dernek yöneticilerinin üyelerine gönderdikleri konuya ilişkin görüşte, asgari ücret uygulamasını KDV Kanununun 27/5 maddesine dayandırmaya çalıştıkları görülmektedir. Ancak söz konusu Kanun hükmünün amacı serbest mesleklerde asgari ücret ilanını öngörmek değildir. Anılan maddede serbest meslek sahiplerinin vergi matrahlarının belirlenmesinde bir kriter olarak şayet varsa asgari ücret tarifelerinin kullanılacağı belirtilmektedir. Diğer bir deyişle, gümrük müşavirlik hizmetlerinde asgari ücret tespiti KDV kanunu gereği olduğu iddiası geçerlilik taşımamaktadır.

90 Dolayısıyla, İGMD tarafından ilan edilen gümrük müşavirlik hizmetlerine ilişkin asgari ücret tarifelerinin, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin (a) bendi kapsamında yasaklanan rekabeti sınırlayıcı nitelikteki teşebbüs birliği kararlarından olduğu kanaatine varılmıştır..

J. SONUÇ

Şikayet konusu uygulamalar ile ilgili olarak; 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesi üçüncü fıkrası uyarınca, İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneği'ne asgari ücret tarifesi öngören Tüzük hükmünü değiştirmesi ve asgari ücret ilanı uygulamasına son vermesi hususunda yazılı görüş gönderilmesine, gerekli değişikliklerin kararın tebliğinden itibaren 90 gün içinde yerine getirilerek Rekabet Kurumuna tevsik edilmesine, Kurulumuzca gerekli görülen düzeltmeler yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında 4054 sayılı Kanun çerçevesinde işlem başlatılacağı ilgili tarafa bildirilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.